

Nap. *s.* अल्प-स्वल्प-निद्रा, अदीर्घनिद्रा. 2 रो- (लो) मन् *n.* 3 गंडः. = *v. i.*, 'take a n.' अल्पकालमात्रं स्वप् 2 P. =less, *a.* लोम-हीन. =py, *a.* लोमशा, लोममय (यी *f.*). 2 निद्राद्. 3 स्वाप OR निद्रा-कारिन् OR आवह.

Nape. *s.* मन्या, घाटा, अवटुः, कृकाटिका.

Napkin. *s.* सुख-वदन-मार्जनवस्त्रं, नक्तकः.

Narcotic. *a.* निद्रा OR स्वाप-कारिन् OR जनन (नी *f.*). = *s.* निद्रावहं औषधं, निद्रावधं.

Nard. *s.* जदिला, जटामांसी, तपस्विनी, लोमशा, मिश्री (पी).

Narrate. *v. t.* वर्ण 10, परि-कृत् 10, कथ 10, आख्या 2 P, नि-आ-विद् *c.*, अभि-धा 3 U, व्याह 1 P, वद् 1 P, चक्ष 2 A; See Tell.

-ion. *s.* कीर्तनं, कथनं, वर्णनं, आख्यानं, निवेदनं. 2 कथा; See below. =ive, *s.* कथा, आ-उपा-ख्यानं, आख्यायिका, वृत्तान्तः, चरित्रं, कथाप्रबंधः; इतिहासः. = *a.* कथासंबन्धित्, कथा in comp., विवरणाविषयक. =or, *s.* निवेदकः, कथकः.

Narrow. *a.* अविस्तृत, अविस्तीर्ण, सं-नि-रुद्ध, संकट, संबाध, संकु(को)चित्, संवृत, अपृथु, अविपुल, अनायत, निरायत, अल्पपरिमाण, अचित्त. 2 अल्प, परि-मित, संयत, नियत, निबद्ध; See Limited; 'a n. pass' संकटं, संबाधः, संकटमार्गः. 3 (Fig.) शुद्र, अल्प, लघु, कृपण, अलुदार; 'of n. views', 'n. minded' शुद्रमनस, लघुचेतस्, कृपण-बुद्धि-धी-मति-चेतस्, अलुदारशील. 4 सूक्ष्म, अतिसूक्ष्म, निपुण, सुविशुद्ध. = *v. t.* संक्षिप् 6 P, संकुच् 1 P, संवाच् 1 A, संह 1 P, संवृ 5 U, आकुच् *c.*, परि-मा 3 A, 2 P, सं-नियम् 1 P; See Limit. = *v. i.* Pass. of roots above. =ly, *adv.* अविस्तृतं, संकटं, संबाधं, अनायतं. 2 कृच्छ्रेण, कथमपि, कष्टेन, ईषदूनं; by कल्प-प्राय- in comp; 'he n. escaped being foiled' जितप्रायः-कल्पः. 3 सूक्ष्मं, निपुणं. =ness, *s.* अविस्तृति *f.*, संकोचः, अल्पविस्तारः, अल्पावकाशः, मितता, कार्पण्यं, दैन्यं, अलुदारता, &c.

Nasal. *a.* अनुनासिक (की *f.*), नस्य, नासिक्य, साधुस्वारः. = *s.* अनुनासिकं.

Nascent. *a.* प्रादुर्भवत्, वर्धिष्णु.

Nasty. *a.* मलिन, अशुद्ध, समल, अपवित्र, अमेध्य; कुत्सित, गहित, अधशील. =ily, *adv.* मलिनं, कुत्सितं. =iness, *s.* मालिन्यं, मलं, गह्यता, अपवित्रता.

Natal. *a.* जन्म in comp.; 'n. country' जन्मभूः.

Natant. *a.* तरत्, प्लवत्.

Nation. *s.* राष्ट्र, जनपदः, देशः, विषयः; (people) लोकः, जनाः, प्रजाः, जनता, जनः, लोकः, देशजनः-लोकः, देशवासिनः. =al, *a.* देशीय, देशिक (की *f.*), देश्य, राष्ट्रीय, देश in comp.; 'n. custom' देशाचारः;

'n. law' देशधर्मः; 'n. calamity' उ-त्पातः, जनपदोद्ध्वंसः. 2 देशाभिमानिन्. सामान्य. साधारण (पी *f.*), सर्वजनीन; See General. =ality, *s.* स्वदेशाभिमानः. 2 देशीयता, देशोद्ध्वता. =ally, *adv.* सामान्यतः, जातितः.

Native. *a.* देशज, देशीय, देशोद्धव, स्वदेशो-त्पन्न. 2 सहज, अकृत्रिम, नैसर्गिक (की *f.*), स्वभावज; See Natural. 3 जन्ममास, जन्म-सिद्ध, जन्म-स्व in comp.; 'n. country' जन्मभूमि *f.* देशः, स्वविषयः-राष्ट्रः; 'n. place' जन्मस्थानं, उत्पत्तिस्थानं. = *s.* देश-वासिन् *m.*, देशजः, देशोद्धवः, देशीयजनः-लोकः. =ity, *s.* उत्पत्ति *f.*, स्वभावः, उद्भवः, जनि *f.* 2 जन्मपत्रिका, जातकः; 'cast one's n.' जातकं निरूप 10; 'star at one's n.' जन्मनक्षत्रं; 'name given at one's n.' जन्मनाम.

Natron. *s.* सजि *f.*, सजिका, सजिकाशारः, कापोतः, सुखचकः.

Natty. *a.* शोभन, परिशुद्ध, सुरेख, विनीत.

Nature. *s.* सृष्टि *f.*, जगत् *n.*, धूमंडलं, विश्वं, ब्रह्माण्डं, सगः. 2 मार्गः, रीति *f.*, क्रमः, विधिः, नियमः, धर्मः, सृष्टिक्रमः. 3 प्रकृति *f.*. माया, शक्ति *f.*, निर्मात्री देवता, आदिशक्तिः-माया, प्रधानं (according so Sāṅkhyas). 4 प्रकारः, रूपं, जाति *f.*, रीतिः, विधा, in comp. 5 भावः, प्रकृतिः, स्वभावः, निसर्गः, धर्मः, तत्त्वं, सत्त्वं, गुणः; प्रकृति-निसर्ग-जाति-स्वभावः सांसिद्धि *f.*, स्वरूपं, स्वधर्मः; शीलं. 6 स्वभाव OR प्रकृति-गुणः OR धर्मः; 'properties of n.' गुणत्रयं (सत्त्वं, रजः, तमः); 'good n.' सद्भावः, सुशीलं, सौजन्यं; 'of this n.' एवंविधः; 'by n.' प्रकृत्या, जात्या, जन्मतः, स्वभावतः; 'blind by n.' जन्मांध, जात्यंध, जलुषांध; 'functions of n.' देह-शरीर-धर्मः. =ed, *a.* स्वभाव, शील, प्रकृति in comp. =Natural, *a.* स्वाभाविक-नैसर्गिक-सांसिद्धिक-प्राकृतिक-साहाजिक-औत्पत्तिक- (की *f.*), सहज, स्वभाव-निसर्ग-ज, स्वभाव-प्रकृति-सिद्ध, स्व, निज, अंतर्भव, अंतर्जात, प्रकृतिस्थ; 'n. enemy' जातशत्रुः, सहजारिः; 'n. enmity' शाश्वतिकः विरोधः; oft. ex. by (s.); स्वभाव एवैष परोपकारि-णाम् (S. 5) 'it is n. with the benevolent.' 2 योग्य, यथामार्ग-न्याय, युक्त, उचित. 3 स्वभावानुगत, अलुलोम, प्रकृत्यनु-सारिन्, स्वभावयोग्य. 4 अकृत्रिम, अकृतक, अयत्नकृत, अयत्ननिमित्त; 'n. cavity' देव-खातं; 'n. loveliness' अष्याजसौंदर्यं. 5 अक्लिष्ट, अयत्नकृत, सुलभ 6 (Child) गृहज, अनौरस (सी *f.*), जारज, उपस्त्रीजात, विजात; See Illegitimate. 7 सत्य, यथार्थ, सरल, अकृत्रिम, प्रकृत. 8 यथाकाल; 'n.